

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

70. ÅRGANG

4. OKTOBER 1958

A V I N N H O L D E T :
PRESTENS TALE OM GUD - BIBELN OG KIRKEN - RADIO-
SPØRSMÅL - OG SVAR: ASKESENS PLESS I VÅRT LIV -
BLIKK PÅ TIDEN - NYE PRESTER - DEN KATOLSKE
KIRKE I DAGENS CHINA - RIKHOLDIG UTENLANDSNYTT

NR
19

NESTE NUMMER UTKOMMER 18. OKTOBER 1958.

KONTINGENTEN

bes vennligst
innbetalt.

St. Olav's eksp.,
Akersv. 5, Oslo
Postgiro 159 86

MØTSTEDET I OKTOBER:

Basaren i St. Hallvard, Urtegt. 29 II,
Oslo, er åpen følgende kvelder:

5. - 7. - 10. - 12. - 14. - 17. - 19.
oktober,
samt hver formiddag kl. 12—15.

Mange pene gevinster. KAFE.

OBS: Ny bok av H. V. MORTON:

En reise i Irland, illustrert, ib. kr. 24.50.

På norsk er dessuten nettopp utkommet:
Kirsten og P. E. Bjørnild: Per og Lise får
en lillebror. Kart. kr. 6.40.

Sistnevnte er et utmerket hjelpemiddel
for alle foreldre når de skal fortelle sine
barn om livets oppståen.

KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL

Akersv. 5, Oslo. Tlf. 42 37 43.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Josephs Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	
Lunden Kloster	} Bergen
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Pauls Kirke	
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	} Lillestrøm
St. Franciskusøstre-
nes Moderhus	
Øyenklinikken	
St. Josephs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinik, Hamar	
St. Elisabeth Inst., Hammerfest	} Trondheim
St. Theresia kirke, Hønefoss	
St. Franciskus Hosp., Hønefoss	
St. Magnus Kirke	
St. Magnus presteg.	
St. Olavs Kirke,	} Trondheim
Bispegården	

Ved bestilling av olje:
Oslo 683466 - Service: 565690

FRANCISKUS-SENTRUM, BERGEN

V. Torvgt. 9 III
Tlf. 14 339

Katolsk opplysnings-
og lesesentrum.

Åpent alle hverdager
kl. 9.30—13, 17—21.
Lørdag kl. 9.30—13.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO,

Urtegt. 29 II, tlf. 68 08 68, kontortid
kl. 12-13 alle hverdager unntatt lørdag.
Sosialkuratoren treffes etter avtale.

ST. FRANCISKUS III ORDEN

har møte fredag 10. oktober kl. 19 i
St. Hallwards kirke.
Etterpå besøkes basaren i Urtegt. 29 II,
Oslo.

OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE

Kontortid hver onsdag kl. 11—13.
Akersv 5, Oslo

BØNNENS APOSTOLAT:

OKTOBER: Hotell- og restaurantpersona-
lets åndelige velferd. — Mer hjelp til
utdannelse av prester i misjonslan-
dene.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 5. OKTOBER, 19. s. etter Pinse:
Ep. Efes. 4, 23—28. Ev. Matt. 22, 1—
14. Mandag: Bruno, bekj. Tirsdag: Ro-
senkransfesten. Onsdag: Birgitta, enke.
Torsdag Johannes Leonardi, bekj. Fredag:
Frans Borgia, bekj. Lørdag: Marias mors-
fest.

SØNDAG 12. OKTOBER, 20. s. etter
Pinse: Ep. Efes. 5, 15—21. Ev. Joh.
4, 46—53. Mandag: Edvard, konge, be-
kj. Tirsdag: Callistus I, pave, mart. On-
sdag: Theresia av Avila, jomfru. Torsdag:
Hedvig, enke. Fredag: Margrethe Marie
Alacoque, jomfru. Lørdag: Lukas, evan-
gelist.

SØNDAG 19. OKTOBER, 21. s. etter
Pinse: Ep. Efes. 6, 10—17. Ev. Matt. 18,
23—35.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE

| OSLO KATOLSKE BISPEDØMME: | Stille-
messe | Høy-
messe |
|---|----------------------------------|---------------|
| OSLO: St. Olavs kirke,
Akersveien 5. Biskopen og prestegården
425287. Sogneprestkontoret 414161 | 7.00
8.30
9.45 m. eng. pr. | 11.00 |
| St. Hallwards kirke, Fransiskanerne,
Urtegt. 29, tlf. 680868 | 8.00
19.00 | 10.30 |
| St. Dominikus kirke, Dominikanerne,
Neuberggt. 15, tlf. 442324 | 8.15
9.30 | 11.00 |
| Vår Frue Villas kapell, Montebello,
Ullernchausséen 52, tlf. 558121 | — | 8.30 |
| Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287 | — | 9.30 |
| Lunden kapell, Trondheimsv. 309,
tlf. 377868 | — | 9.00 |
| ARENDAL: St. Franciskus kirke,
Tyholmen, tlf. 2209 | 8.00 | 10.45 |
| BERGEN: St. Pauls kirke,
Christiesgt. 16, tlf. 15410 | 8.00
9.00 | 10.30 |
| Vår Frue kirke, Helleveien | — | 10.30 |
| DRAMMEN: St. Laurentius kirke,
Cappelensgt. 1, tlf. 832019 | 8.30 | 10.30 |
| FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke,
Kongensgt. 9, tlf. 1438 | 8.30 | 10.45 |
| HALDEN: St. Peters kirke,
Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168 | 8.00 | 10.45 |
| HAMAR: St. Torfinns kirke,
Torvgaten 113, tlf. 23751 | 8.00 | 11.00 |
| HAUGESUND: St. Josefs kirke,
Haraldsgt. 21, tlf. 3195 | 8.30 | 11.00 |
| HØNEFOSS: St. Theresia kirke,
Vesterngt. 5, tlf. 266 | 8.00 | 10.30 |
| KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke,
Kirkegaten 3, tlf. 4225 («Stella
Maris»: ring Mandal 1145) | 8.00 | 10.30 |
| LILLEHAMMER: Mariakapellet,
Weidemannsgt. 3, tlf. 51650 | — | 10.00 |
| LILLESTRØM: St. Magnus kirke,
Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85 | 8.30 | 11.15 |
| MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24 | — | 11.00 |
| PORSGRUNN: Vår Frue kirke,
Sverresgt. 26, tlf. 50793 | 7.45 | 10.30 |
| STABEKK: Jesu Hjerter kapell,
Nyveien 17, tlf. 53 77 35 | 8.40 | 10.40 |
| STAVANGER: St. Svithun kirke,
Dronningensgt. 8, tlf. 25534 | 8.00 | 10.30 |
| SYLLING: St. Hallwards kapell,
tlf. 849028 (Drammen) | — | — |
| TØNSBERG: St. Olavs kapell,
Sandefjordgt. 1, tlf. 12238 | 8.00 | 10.45 |
| TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT: | | |
| TRONDHEIM: St. Olavs kirke,
Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd.
tlf. 21214 | 8.30
19.00 | 11.00 |
| St. Elisabeth Hospitals kapell,
IIa, tlf. 20220 | 6.00 | — |
| KRISTIANSUND N.: St. Eystein kirke,
Flintegaten 5, tlf. 2779 | 8.00 | 11.00 |
| MOLDE: St. Sunniva kirke,
Parkveien 23, tlf. 1100 | 8.30 | 10.30 |
| DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE: | | |
| TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94.
Biskopen og prestegrd. tlf. 3604 | 8.15 | 10.30 |
| St. Elisabeth hospital,
Mellomveien 15, tlf. 63 | 6.20 | — |
| BODØ: St. Eysteins kirke,
Hernesveien 22, tlf. 21783 | 8.15 | 10.30 |
| HAMMERFEST: St. Mikael's kirke,
Strandgt., tlf. 1392 | —
19.00 | 10.30 |
| HARSTAD: St. Sunniva kirke,
Skolegt. 4, tlf. 1205 | 8.00 | 10.30 |

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonsér: 8 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86.

PRESTENS TALE OM GUD

Apostlene var arvtagere av en lang, en to tusen-årig monoteistisk tradisjon: troen på den ene Jahve. Vi vet ikke om de var så fromme jøder alle sammen — iallfall var ingen av dem helgen ennå. Men samtlige tilhørte den samme jødiske tradisjon: de var Abrahams barn. Og det er det vi også først og fremst er, Abrahams barn, dvs. arvinger til den monoteistiske tradisjon. Som kjent opplever Abraham en merkelig renessanse i vår tid. Man skriver meget om ham, og med rette. Så lenge den religiøse debatt gjaldt mer eller mindre viktige detaljer i Kirkens lære, behøvde man ikke å grave så dypt. Men idag er det selve menneskets grunnleggende forhold til Gud som er kommet i søkelyset, troen på den levende, personlige Gud. Vi har ingen grunn til å hovmode oss på vår samtids vegne over at vi er kommet til å gå så radikalt til verks. Det er snarere et tegn på at avkristningen har nådd så langt at selve den dypeste grunnvoll i den kristne åpenbaringsreligion er blitt angrepet. På en måte kan vi være glad for det, fordi det tvinger oss selv til å besinne oss på det aller vesentligste i vårt trosliv.

Som prester har vi mangfoldige oppgaver som strider om den tid vi har til disposisjon. Jeg undres på om vi ikke av og til glemmer at vår første og sentrale oppgave er å gjøre Gud kjent blant våre medmennesker — en oppgave som stiller alle de andre i skyggen. Vi prester er f. eks. ofte så veldig opptatt av det voksende antall skilsmisser, av å få et ekte-skap regularisert, opptatt av den dårlige seksualmoral blant de unge, av de vanskeligheter som våre katolske skoler kjemper med, av dårlig oppslutning om våre arrangementer, osv. Alt dette er mer enn forståelig om vi bare ikke glemmer at vår største sorg og vårt største problem må være det at Gud er så lite kjent og så lite elsket. Hvorfor preker vi den kristne moral, hvorfor kjemper vi for de katol-

ske skoler, hvorfor arrangerer vi møter og foredrag om ikke for at våre medmennesker skal lære å kjenne den sanne og levende Gud? Tragedien omkring oss er ikke først og fremst at folk ikke overholder moralbudene og juridiske bestemmelser, men at Gud er så fremmed for dem.

Så lenge apostlene virket blant troende jøder, kunne de nøye seg med å fortelle dem om den oppstandne Kristus. Men der de sto overfor en hedensk tilhørerskare, talte de alltid først om Gud. I en så kort beretning som *Apostlenes gjerninger* har vi naturligvis ikke fått mer enn bruddstykker av apostlenes forkynnelse. Men Paulus' prekener i Aten og Lystra taler sitt tydelige sprog. «Atenere, jeg ser at dere i alle måter er ivrige i deres gudsyndyrkelse. For da jeg gikk omkring og så på deres gudebilder, fant jeg også et alter som bar denne innskrift: Til en ukjent Gud. Det er dette som dere altså dyrker, uten å kjenne det som jeg forkynner dere. Gud, han som gjorde verden og alt som er i den, han som er himmelens og jordens Herre, bor ikke i templer som er gjort med hender.*) Og han tjenes heller ikke med menneskehender som om han trengte noe; for han gir selv alle liv og ånde og alle ting. Og han har av én dannet hele menneskeslekten til å bo på hele jordkloden, og fastsatt visse tider for dem og landemerker for deres bosted, så de skulle søke Gud om de skulle føle og finne ham enda han ikke er langt borte fra noen av oss. For i ham lever, røres og er vi» (Ap. gj., 15).

I Lystra holdt folk på å tilbe Paulus og Barnabas, som de trodde var Hermes og Zeus. Da rev apostlene sine klær i stykker og sprang inn i mengden, ropte og sa: «Menn, hvorfor gjør dere dette? Også vi er dødelige mennesker liksom dere, og forkynner dere at dere skal omvende dere fra disse forgjengelige guder til den levende Gud, som har gjort himmelen og jorden og alt som er i dem» (14).

Apostlenes gjerninger, selv om de var aldri så omfattende, har aldri hatt noe annet grunnlag og noen annen mening enn å gjøre Gud kjent av alle mennesker, så de kunne bli frelst. Slik er det også maktpåliggende for oss å *tale om Gud til alle og enhver*. Vi lever sannelig ikke i en tid hvor troen på den levende Gud er så selvfølgelig og ekte at vi kan gå ut fra at den er folkets felles eie. Det er tvertimot en presserende oppgave vi har foran oss, og vi kan ikke skjule for oss selv at det er en vanskelig oppgave, kanskje nettopp fordi folk flest gjør seg den forestilling at de vet alt det vesentlige om Gud. Utgjør det ikke en del av den religionsundervisning de alle sammen har fått?

Det er selvfølgelig så at Guds navn ofte blir brukt av oss. Våre prekener og vår undervisning er spekket med henvisninger til Vår Herre, verdens skaper og menneskeslektens velgjører. Vi utfører alt dette i Faderens og Sønnens og den Hellige Ånds navn, og vi ber Fader vår flere ganger om dagen. Men *hvor-dan* taler vi om Gud? Er det ikke ofte klisjeer vi serverer som blir til dødvekt i vår forkynnelse og vår undervisning.

*) Apostelen siktet her til dyrkelsen av nasjonale guder med deres lokale templer. Mot dette setter han opp en universal Gud som ikke kan begrenses til et tempelbygg, men en Gud av ånd som omfatter alle mennesker og fyller og bærer hele verdensaltet.

Ovenstående er det vesentlige innhold i innledningsforedraget til retretten som i forrige uke ble holdt for presteskapet i Oslo Katolske Bispedømme, der dominikanerpater Alb. Raulin holdt en serie på ni foredrag og en avsluttende preken.

Den første misforståelse vi skal rydde av veien, Der at Gud er noe abstrakt. Han er jo det motsatte av en abstraksjon: han er *personlig!* Hele den moderne verden lider under den metafysiske vrangforestilling at de to begrepspar «abstrakt-konkret» og «åndelig-materielt» dekker hverandre, — at det som er åndelig skulle være abstrakt og det som er konkret nødvendigvis måtte være materielt. Dette er rendyrket materialisme, og vi må vokte oss for å bli smittet av en slik filosofisk misforståelse.

Det konkrete, reelle er det eksisterende, enten det har den ene eksistensform eller den annen, materiell eller åndelig. Vi kan godt gjøre bruk av et abstrakt begrep om en åndelig virkelighet — som når vi f. eks. taler om Guds rettferdighet. Men Gud selv ikke er abstrakt. Han har alle de samme egenskaper som enhver konkret virkelighet: han er den eksisterende par excellence, selv om han også samler i seg alle de egenskaper som i vår famlende erkjennelse kjennetegner de abstrakte begreper. Han har nemlig den universalitet, den fylde og den fullkomne enkelhet som de konkrete ting ellers aldri kan oppvise eller oppnå.

De som har kjent pater A. J. Lutz, vil ha lagt merke til i hvor høy grad han var preget av dette sunne thomistiske syn på tilværelsen. Selv om han ikke formulerte det, var hele hans måte å tale på et vitnesbyrd om at den virkeligste virkelighet for ham var den åndelige. I sin nekrolog over ham skrev Ørnulf Ranheimsæter bl. a.: «Hans blikk gikk mot substans snarere enn mot aksidens,*») mot det almene snarere enn mot det individuelt pittoreske, og der var rikere realitetsbevissthet i pater Lutz' stemme når han sa: Og ordet er blitt kjød, enn om han sa: En sten er et mineral. Som reisefører i denne verden vil derfor saktens noen finne ham for abstrakt, men som reisefører i den neste vil mange finne ham vel konkret. For konturløs åndelighet eiet han ingen nerve. Ikke så få ser i ham representanten for det meget sjeldne fenomen: en mann som omtaler troens størrelser som ting, ikke som anelser eller drømmer.»

Personlig tror jeg at det nettopp er dette som ga pater Lutz en slik autoritet overfor det moderne menneske. De som var sammen med ham, visste at Gud i hvert fall ikke var en abstraksjon! De visste kanskje ennå ikke om han var til eller ei, men konturløs åndelighet, anelse eller drøm var han i hvert fall ikke. Og la oss huske på at den som ikke ennå tror på Guds eksistens, men fornemmer hvem han er, om han er til, den er nærmere Guds rike enn den som tror på en Gud som han har laget i sitt eget bilde.

Jeg kan tenke med at mer enn én prest da kommer til meg og spør: «Skal vi da glemme alt det skolaske stoffet som vi har fått prentet inn i vår studietid for endelig å kunne tale om Gud på den riktige måte? Skal vi, som Pascal, bekjenne Abrahams, Isaks og Jakobs Gud, som *ikke* er de vises og de lærdes Gud? Skal vi legge traktatene om «Gud, den ene», «Gud, den treenige» og «Det menneskevordne Ord» på hyllen og ikke røre dem mer? Avgjort ikke. Og her igjen kan jeg påberope meg pater Lutz, for han ble helt til sin siste dag fortrolig som

få med hele den rasjonelle tankebygning. Det jeg sier er: Vekk fra et system som ikke er blitt assimilert, hvis innhold de færreste har opptatt i seg, men er blitt hengende i abstraksjoner! Vekk fra et studium om Gud løsrevet fra Den hellige skrift!

For den hellige Thomas Aquinas, og forøvrig for hele den ekte kristne tradisjon, er Gud et bibelsk emne mer enn noe annet. Gud alene taler godt om Gud. Visst forsøker man å se hvor langt fornuften kan komme. Men det er en fullstendig misforståelse å tro at det er fornuften som er den ledende i vår katolske teologi. Her er ikke anledning til å drøfte dette med tekstene på bordet. Men det er en urokkelig kjensgjerning at vår teologi vokser og utfolder seg i kontinuitet med Den hellige skrift, den kirkelige tradisjon og kirkefedrene. Skriften er den grobunn som gir næring til vårt teologiske tankesystem.

Den Gud som vi bør gjøre kjent for våre medmennesker er altså Bibelens Gud, profetenes Gud. Vår metafysiske skolering verner oss mot en menneskelaget oppfatning av ham, garderer oss mot alle feiltolkninger som den religiøse tanke har prøvet i årtuseners løp. Og for den som har filosofiske anlegg, er den da også virkelig næring. Men den Gud som vi *preker* må være Abrahams, Isaks og Jakobs Gud, Vår Herre Jesu Kristi Fader. Vi må derfor kunne vår teologi for å kunne tale riktig om Gud; det er jo aldeles ikke uten betydning at våre formuleringer er riktige! Men la oss kjenne oss selv og vår begrensning. La oss benytte oss av filosofiske resonnementer i den utstrekning vi virkelig har assimilert dem. Det er avgjort bedre å være beskjeden på det filosofiske plan enn å komme i skade for å preke en *abstrakt* Gud!

Vår måte å tale om Gud på er også av den aller største betydning. Vi behøver ikke å være «griper», virke lyrisk, selv om vi med en sterk og levende tro nok skulle ha grunn til å bli gripet av å tale om Gud i hans nærvær. Men det er ikke nødvendig, dersom vi ikke føler det slik. Heller ikke skal vi i tide og utide bruke uttrykk som «å ha kontakt med Gud». Folk har så lett for å tro at det gjelder å oppleve et eller annet merkelig. Nei, vi må alltid tale om Gud med en levende tro. Det er bedre å tale litt mindre, men litt bedre om ham. Vi behøver ikke alltid å ha hans navn på våre lepper. Men han må alltid leve i vårt hjerte. Han er jo i oss og vi i ham.

Folk flest er uhyre følsomme for vitnesbyrd om Gud. Vi aner ikke hva det vil si å nevne Gud på den riktige måten, i den riktige sammenheng for den søkende sjel. Hva nytter det om vi kan sette en motstander til veggs i en diskusjon om Guds eksistens, dersom vi ikke er i stand til å tale om ham som en som har bolig i oss? Da mangler det klima som må skapes skal vi tale om Gud på den riktige måten. Vi behøver ikke, ja, vi skal helst ikke gjøre dette bevisst. Det skal så å si skape seg selv av den ånds-luft vi alltid må suge inn.

Og da blir det som så ofte i vår prestegjerning et spørsmål om personlig samvittighetsransakelse. For å tale godt om Gud, må man først leve hos ham, være i «det som er min Faders», som den tolv-årige Jesus sa til sine foreldre.

A. Raulin.

*) Den tilfeldige egenskap ved en substans.

Bibelen og Kirken

Av Leonard Johnston

Det første emne man diskuterte på Lambeth-konferansen (de anglikanske biskopers konferanse) i England i sommer var *Bibelen og dens autoritet*.

Bibelen er fremdeles trosnormen for den anglikanske kirke, men det er en god stund siden det med dette mentes «den bokstavelige betydning i samsvar med ordenes direkte mening». Det er meget vanskelig å tro at noen i dag ganske enkelte kan være «fundamentalist».*) Det er sant at i Amerika er en mer naiv innstilling til bibeltekstene fremdeles alminnelig i enkelte kretser, det skyldes grunner som ikke egentlig kan kalles bibelske. Men den anglikanske kirke har en lærdomstradisjon som ikke tillater den å bli offer for de meningsløsheter som en slik innstilling lett medfører. Det siste århundres kritiske studier har vist at tekstens åpenbare mening langt fra er så opplagt som det først kan synes. Det har envidere vist at oppfattelsen av «bok» og «forfatter» ikke er så endefrem som man kunne anta. Dette gjør det nødvendig å ta Bibelens autoritet opp til ny overveielse: hvis den ikke hviler på Isaias' eller Matteus' eller Peters personlige vitnesbyrd, hva hviler den da på? Og slik ledes vi ad forskjellige veier tilbake til idéen og en «Kirke». Det er Kirken som frembrakte Bibelen, og uten Kirken er der ingen sikker fører som kan fortolke dens mening. Derfor må nødvendigvis enhver diskusjon om Bibelen og dens autoritet i det lange løp bli en diskusjon om Kirken og dens autoritet.

På dette punkt kan det være en fristelse for katolikker å lene seg tilbake i selvtilfredshet og si: «Det var det vi sa.» Men i virkeligheten er det i rent bibelske saker en god porsjon enighet mellom katolikker og ikke-katolikker. Dodd og Taylor, Rowley og Cullmann er antagelig minst like meget verdsatt av katolske bibeltolkere som av sine ikke-katolske feller. For en katolikk er *fundamentalist* og *kritisk*, *liberal* og *konservativ* meningsløse eller betenkelige merkelapper. Der er felles grunn når det er spørsmål om «mekanismen i inspirasjonen», om måten en inspirert bok er skrevet på og dermed måten den skal fortolkes på.

Dette er bare rimelig. Det faktum at Gud valgte å betro sitt ord til oss gjennom menneskelige «forfattere» betyr at meningen bare kan bli begripelig ved at man *forstår* disse menneskelige mellomledd.

Det er å omstyrte den rette åpenbaringsorden å forsøke å definere Gud først, og deretter forsøke å

bruke denne definisjon på hans egen åpenbaring av seg selv. Særlig er dette av betydning når vi betrakter spørsmålet om *ufeilbarlighet* — et ord som så ofte blir misbrukt og misforstått at det ville være til stor hjelp for vår forståelse av Gud og hans åpenbaring om det kunne glemmes for en tid. Ikke at det er noen tvil i våre sinn om Bibelens ufeilbarhet; men alt for mange har tatt ordet for å være slutten på et spørsmål i stedet for dets begynnelse. Skal man tale om Bibelens ufeilbarhet, kreves det en definisjon av ordet ufeilbarhet. Og denne definisjon kan ikke gis helt dekkende forutinnfattede filosofiske uttrykk, men bare ut fra undersøkelse av de fakta som Bibelen inneholder. Definisjonen må *fremgå* av teksten, ikke tvinges på den.

Og hvis dette er sant om Bibelens frihet for feil, er det like meget sant om Bibelens lære om sannhet. Skal Skriftens sanne mening oppdages, gjelder det først og fremst å studere den loyalt og ærlig, uten noen dogmatiske fordommer. Også her er det tenkelig at enkelte teologer ikke alltid har vært tilstrekkelig våre når det gjelder å unngå beskyldningen om uærlighet og mangel på respekt overfor Guds ord. Det synes f. eks. å være liten mening i å forsøke å fremsette påstander om en gitt boks forfatterskap eller et kapitels karakter når dette ikke egentlig har noe med *troen* å gjøre. Er det avgjørende for vår tro om Paulus har skrevet Hebreerbrevet eller om fremstillingen av Jonas er historisk korrekt? Det kan være vel verdt igjen å minne om Pavens ord i denne forbindelse: «Vi bør huske, sier han i encyklikaen *Divino Afflante Spiritu* at blant de mange ting som er fremsatt i Bibelen, er det bare noen få hvor meningen er blitt kunngjort av Kirkens autoritet, og like få hvor kirkefedrenes mening er enstemmig. Følgelig gjenstår det mangt og meget, og meget av betydning, som katolske bibeltolkere fritt kan og bør anvende sin dyktighet og flid på for å legge frem og forklare.»

Det bør imidlertid, til forsvar for teologene, pekes på at skjønt lærdom inntar første plassen når det gjelder bibeltolkning, er der også andre momenter som teller. En inspirert boks spesielle karakter betyr at dens hele og fulle sannhet ikke er tilgjengelig for kritikk bare ut fra den selv. Det kan f. eks. påstås at på rent litterært fortolkningsgrunnlag er historien om Adam og Eva en allegorisk betretning om den menneskelige rases syndefullhet: de er ikke individer, men typer på hver enkelt menneske og dens mangelfullhet. Men det er klart at slik er det ikke; Adam og Eva er *virkelige personer*, stamforeldrene til hele den menneskelige rase som vi kjenner den. Men de grunner som får oss til å

*) Fundamentalismen er en betegnelse for en lære som beskjefter seg med hva som er utslagsgivende i forhold til frelsen. Den katolske kirke avviser prinsipielt F. fordi ved alle guddommelige åpenbaringer trer det samme trosmotiv, Guds autoritet, ikraft.

trekke denne slutning er utvendige forhold til beretningens litterære karakter, de hører snarere til hele åpenbaringsområdet, til «troens analogi».

Det samme «ikke-bibelske» kriterium setter oss endog i stand til å oppfatte en mening som går ut over ordenes bokstavelige mening. På den måten bruker Det nye testaments forfattere Det gamle testamente: en psalmist uttrykker sin tro på at Gud vil bevare ham fra en altfor tidlig død ved å si: «Du skal ikke la den hellige lide å se forråtnelsen», og St. Peter anvender dette på Vår Herres oppstandelse.

Det spørsmål som nå reiser seg for oss angår kilden til denne «ikke-bibelske» kunnskap. Tradisjon, sier vi iblant, og henviser til den tvefoldige åpenbaringskilde, Bibelen og tradisjonen. Det er ikke min hensikt å diskutere den korrekte mening med tradisjonen, men det er fare for at man her kan anta en dobbelt rettesnor. Vi kan ikke akseptere en dobbelt sannhetsstandard, som om vi skulle kunne akseptere én ting på grunnlag av en rent *intellektuell* fortolkning av Skriften, og en annen på grunnlag av «tro». Vi kan ikke engang akseptere det syn at de to er adskilte. Strengt talt hviler ikke vår tro på Bibelen eller tradisjonen, men på Guds ord gjennom hans Ånd. Bibel og tradisjon er ikke to forskjellige måter dette ordet kommer til oss på, men to utfyllende måter. Bibelen er ikke en orakeluttalelse fra mennesker som er passive under Guds innflytelse; den er Kirkens vitnesbyrd om den tro som bor i den.

Kristus med de store profeter Ezekiel, Daniel, Isaias og Hieronymus og, i de midtre sidefelter, de evangeliske symboler: mennesket (Mattheus), løven (Markus), ørnen (Johannes) og oxen (Lukas). — Fra en evangeliebok, Köln, midten av 11. årh.

Så langt er katolikker og anglikanere enige. Begge parter ville være enig om at Skriften som Guds ord er selvforklarende, at den altså ikke trenger noe forsvar for sin autoritet, men at det er nødvendig med en del veiledning hva meningene angår. Vi erkjenner at enkelte elementer i Bibelen skyldes omstendighetene på den tid den ble skrevet, — St. Paulus' godtagelse av slaveriet f. eks. — eller at den tidlige Kirke var så opptatt med Det annet komme. Men hvordan avgjør vi hvilke elementer er timelige og hvilke vesentlige og vedvarende; og hva med de mange problemer som Bibelen ikke behandler, slik som bruken av atomvåpen?

Naturligvis må Guds ord utvikles, den protestantiske teologi aksepterer selv prinsippet: «Protestantene legger vekt på den Hellige Ånds frihet, på Guds gjentatte, fornyede initiativer med hvilke han gjenom sitt ord overvåker, korrigerer, opprettholder og fornyer sin Kirke.» Det var Amsterdamkonferansens konklusjon i 1948, og en katolikk ville ikke ha noe vanskeligheter med å erklære seg enig i det, forutsatt at det er forstått hva vi mener med «Den Hellige Ånds frihet». Der er naturligvis plass for Åndens frihet (skjønt det er sant at hvis man skulle tenke bare på Kirkens organisatoriske side, kunne det bli vanskelig å se den). Men Åndens frihet er ikke nok, det bør være klart. I en artikkel av Lord Altrincham i The Manchester Guardian for kort tid siden, ble det foreslått et «ukonfesjonelt forsamlingsgrunnlag». Dette er naivt i teologisk forstand, men det kan godt forekomme mange katolikker å være den stilling den anglikanske kirke befinner seg i. De har alt svelget foreningen med Sør-Indias kirker. Utvilsomt vil de akseptere en forening også med de frie kirker. Så hvorfor ikke akseptere som medlemmer av den anglikanske kirke enhver som kaller seg kristen, enten vedkommende akseptere Kristi guddom eller ikke?! Og dernest, hvorfor ikke muhammedanere, som ærer Kristus som en profet og godtar den ene Gud? Og hvis muhammedanere godtas, hvorfor ikke jøder, og buddhister, og alle som uttrykker en eller annen slags tro på en guddom?

Her er det en alvorlig misforståelse av det vi mener med *enhet*. Naturligvis skal vi så langt som mulig være barmhjertige og kjærlige mot alle mennesker. Men *enhet* i Kristi ånd betyr ett legeme, én Ånd, én Herre, én tro. Ånden er ikke ubestemt, en flytende følelse som dekker alle ekstremiteter av meninger og motsigelser. Den er Kristi Ånd, hvis legeme er Kirken. Den er sannhetens Ånd, som er én.

40-ÅRS PRESTEJUBILEUM

Pastor J. J. Borsboom ved Vor Frue Villa, Smestad, Oslo, kan onsdag 15. oktober feire sitt 40-års jubileum som prest. Han mottok prestevigselen i Oslo, var noen år knyttet til St. Olavs kirke og senere sogneprest i Hammerfest, Harstad og Halden. Pastor Borsboom vil tilbringe sin jubileumsdag i Rotterdam, hvortil St. Olav herved sender ham sine hjerteligste lykønskninger.

RADIO

spørsmål og svar

Ved stud. theol.
Erik W. Strøm.

Under denne rubrikk besvares tilsendte spørsmål i forbindelse med religion og moral i en norsk sending over Vatikanets Radio den fjerde onsdag i hver måned. Sendningene finner sted kl. 21.30 over bølge- lengde 31.10; 25.67; 196 m. Adressen er: Vatikanets Radio, Vatikanet.

ASKESENS Plass I VÅRT LIV

Ved askese forstår de fleste selvfornektelse — eller avkall på de jordiske goder, — som mat, drikke, komfort og fornøyer: Dette er askese, men den er samtidig noe mye mere. Tatt i sin fulle mening er den selvfornektelse på alle områder av det menneskelige liv såvel på det indre som på det ytre plan. Askesen er et mektig middel for den kristne til helliggjøring av sitt liv; — ja, man kan ennå si at den er det eneste middel for å utvikle vår kristne personlighet, slik at vi uten den nok kan sies å være Ordets hørere, men ikke dets gjørere. Når Kristus sier: «Den som mister sitt liv skal finne det» eller «Den som ikke tar sitt kors opp og følger meg er meg ikke verdig», så peker han nettopp hen på askesens nødvendighet i vårt daglige kristenliv.

Meningen med vårt liv er å tjene Gud i alle ting. Gud er fullkomment god, og alt han ber oss om, ber han om av kjærlighet til oss — fordi han vet hva som virkelig kan gjøre oss lykkelige. Han har skapt oss for samliv med seg, og vi vil aldri leve i harmoni med oss selv hvis vi ikke innser dette og stadig mere arbeider for å oppnå denne forening med ham. «Vær fullkomne som deres Far i himmelen er fullkommen!» Med disse ord har Kristus i et nøtteskall gitt oss vårt livs eneste mål.

Veien vi må gå for å oppnå denne fullkommenhet, er askesen. Med den skal vi luke bort alle de ting som står i veien for utviklingen av vår sjels liv, Gudslivet i oss; — med den skal vi foredle alt det som ved Guds nåde er godt i oss, men ennå såre ufullkomment. Askesen er ikke noe nei til livet — den er tvertimot i høyeste grad livsbejaende. Den ser nemlig ikke bare på den del av livet som hører denne verden til, men på livet i hele dets fylde: det naturlige jordiske — og det overnaturlige himmelske liv. Askesen vil ikke fjerne de jordiske gleder fra våre liv, den vil kun sette dem inn i deres rette sammenheng. Deres oppgave er å være midler vi benytter oss av på veien frem mot det sanne liv og de sanne gleder som venter oss i det tilkommende liv. Så alt for ofte blir dessverre de jordiske gleder gjort til mål i seg selv. Da fortrenger de Gudslivet i oss og lammer fullstendig vår streben oppad — ganske enkelt fordi vi ikke lenger føler noe behov for eller lengsel mot høyere og sannere gleder. Den gode lengsel i oss mot en høyere form for liv dreper vi om vi er tilfredse med de forgjengelige gleder, som jo bare kan tilfredsstille oss en kort stund, og deretter etterlater en stor tomhet i oss. Askesen retter opp forholdet og gir hver ting den plass som rettelig tilkommer den. Denne foredling av våre liv foregår dog ikke uten smerter og ofre fordi vår natur er blitt såret under arvesynden og derfor stritter imot. Men der gis bare en vei fremover: de stadig gjentatte forsakelser og gode handlinger som litt etter litt frigjør oss fra vår hang til alt jordisk og forgjengelig ved å innarbeide gode vaner i stedet for de dårlige vi søker å kvitte oss med.

Men askesen kan også misbrukes. Den kan bli fari-seisk. Det skjer når vi roser oss av vår evne til selvfornektelse og gleder oss over at andre legger merke til våre forsakelser og taler godt om dem. Da blir askesen selv et mål og ikke lenger et middel som den er ment å være. Og verre enn det: den fører til hovmot, og fører oss således bort fra Gud i stedet for til ham. Apostelen Paulus sier et sted at om du enn har tro som kan flytte fjell, men ikke har kjærlighet, så hjelper den deg intet. Det samme kan sies om vårt forhold til askesen. Uten kjærligheten til Gud som drivkraft er den totalt verdiløs, selv hvor langt vi har nådd i å holde våre lidenskaper under kontroll. Er det derimot kjærligheten til Kristus, ønsket om å bli ham lik som driver oss, vil vår askese bringe de rikeste frukter. Ikke bare kommer vi ham nærmere, — vi forener oss på en intim måte med ham ved å la ham bære korset på ny i oss. Vår askese får slik frelsesverdi ved Guds nåde idet vi som St. Paulus sier «utfyller det som mangler i Kristi lidelser». Kristus har med vilje latt det «mangle» noe i sitt korsoffer for å kunne gi verdi til alle de lidelser og ofre de kristne skulle komme til å bringe gjennom århundrene. Han har gjort det av kjærlighet til oss for at vi ennå mere skulle bli i stand til å leve vårt liv i ham. Men er så ikke dette å tilskrive oss selv gode gjerninger — og endog nokså dristig å si at de til og med har frelsende verdi? Det ville også ha vært hovmot om vi virkelig tilskrev oss selv alle disse ting. Men enhver katolikk vet at det vi kaller våre gode gjerninger dypest sett ikke er våre gjerninger, men Guds gjerninger i oss. Slik er det Kristus selv som fullender det som mangler i hans lidelse på Golgata, bare på en annen måte, idet han gjør det gjennom oss og slik forener oss med seg, gjør oss til ett med seg.

La oss så se på en del av de mange områder der askesen kan praktiseres. Vår holdning til alle forgjengelige ting bør være at vi vil benytte oss av dem som redskaper i vår streben mot et sannere og rikere menneskelig liv. Mat og drikke tjener oss til livets opprett-holdelse og er således et middel og ikke noe vi søker for dets egen skyld. «Vi spiser for å leve, og lever ikke for å spise.» For å gjøre den nødvendighet som er å spise tiltrekkelige for oss har Gud knyttet en viss glede til den, men ikke for at vi skulle søke denne tilfredsstillelse i seg selv. Overfor reaksjonen, fornøyer og komfort må vår holdning være den samme, nemlig å benytte oss av disse i den utstrekning de er nødvendige for vår helse eller for andre gode forhold og ikke ut over dette. Også når det gjelder lesestoff bør vi ha en viss askese. Så altfor ofte bruker vi timevis av vår kostbare tid på innholds-løse bøker og magasiner — ting som blir glemt så snart siste side er ferdiglest. Men dette er bare en del av de mest iøynefallende områder vi kan drive selvfornektelse på. På det indre plan finnes der utallige former for askese: unngå å søke menneskelig trøst i motgang, men i stedet gå til Gud med våre problemer og ved hans nådekraft kjempe oss igjennom dem selv; gå i rette med våre følelser av antipati overfor enkelte mennesker; slutte å kretse om oss selv i våre tanker, og i stedet tenke mere på Gud og vår neste; oppgi våre bekymringer og heller gi oss helt over i Guds Forsyn; innarbeide nye fromhetsøvelser og oppøve oss i konsentrasjon under bønn og arbeid; legge bånd på oss hvis vi er for snakkesalige eller øve oss i mere omgjengelighet hvis vi er for fåmælte og innesluttete. For bare å nevne en del ting. Alt dette er former for askese som må inngå

BLIKK på TIDEN

PASTOREN OG POLITIMESTEREN

■ Menighetsfakultetet — pietismens furete og værbitte teologiske bastion — feirer i år sitt 50-års jubileum. Blant kommentarene — som jo ikke er bare vennligsinnete — hever der seg også røster som fastslår at det etterhvert, med den teologiske liberalismens tilbakegang, har mistet sin eksistensberettigelse. Det er et indre luthersk familieproblem vi er lykkelig fritatt for å ta stilling til. I «Verdens Gang» (11. september) skriver pastor Sverre Riisøen med adskillig bitterhet om den innflytelse som MF har hatt på ansettelsespolitikken i statskirken gjennom menighetsrådene, og det press som MF's krav til rettroenhet har vært for universitetsteologene straks de skulle søke prestestillinger:

«Men den ulykkelige spaltning, den hensiktsmessige vurdering av situasjonen og tvungne tilpasning, denne kreftskade i norske teologers liv, kan alltid i en eller annen form føres tilbake til den institusjon som nå runder det første halvt hundre år. Det er saken.. *Saken!* (...) Derfor denne påminnelse til dekanus ved Universitetets teologiske fakultet: MF. og de som sognet til denne majorale sekt, har aldri, *aldri!* tilkjennegitt noen skyld i eller for den fortvilede mistenksomhet som rår i vår kirke idag. Og som fortsetter under denne parole: Universitetets død, vårt liv. Men uten anger intet tvangsfritt fellesskap.

Pastor Riisøen's kommentar ender her, uten praktisk konklusjon. Det gjør imidlertid ikke en annen kronikk om Menighetsfakultetet, ved politimester Erik Håvie («Morgenbladet» 22. september) som selv har en teologisk fortid. Han drøfter mulighetene for en nedleggelse, eller retttere sagt: En sammenslutning av de to teologiske fakulteter på universitetets grunn. Men han føyer til:

«Mulighet for en annen løsning foreligger, og det en som ligger så nær at det kan forbause at den ikke har vært fremme. Man har nu et universitet i Bergen hvor det ikke er noe teologisk fakultet. At dette er en mangel, vil sikkert mange kunne mene. En ikke ringe del av våre prester kommer fra

i vårt arbeide med vår ofte svært så gjenstridige natur for å foredle den og gjøre den til det Gud hadde ment den skulle være.

Men hvor skal en ta fatt hvis en ikke bare har ønsket om å begynne å forvandle sitt liv, men også vil virkeliggjøre sitt gode forsett? En ting er sikkert: gode og fromme ønsker hjelper lite her. Man må som overfor ethvert arbeid fatte en fornuftig plan før en skrider til verket. Tilrådelig er det å søke en god åndelig veileder som kan hjelpe en og som en regelmessig oppsøker. Nødvendig er det også å holde en generell samvittighetsransakelse først — gjerne en konfrontasjon av vårt liv med Kristi fullkomne liv for å se våre mangler på alle forskjellige områder. Deretter kan man begynne å velge de riktige midler for å råde bot på sine forskjellige feil og for å utvikle sin kristne personlighet. Til dette vil en erfaren veileder være av uvurderlig hjelp. Tiden er så inne for å legge et konkret program som man så søker å realisere. Det kan begynne med visse små ofre en vil bringe for å råde bot på en enkelt feil. Det er viktig å begynne i all enkelhet med små ting. Gaper en over for mye på en gang blir som regel intet utført, og vi taper lett motet. Gud vil se med stor kjær-

Vestlandet med Bergen som naturlig universitetssentrum. Ved å legge MF som et eget teologisk fakultet til universitetet i Bergen ville man få en sidestilling av de to teologiske fakulteter som det er håp om vil kunne bringe denne gamle strid til en heldig avslutning.»

Politimesterens siste setning interesserer ikke minst: For det er den norske kristendommen *overhodet*, luthersk eller ikke-luthersk, som lider under det årelange og bitre borgerkrigens klima i den norske statskirke.

ARMEN AV LEDD

■ Det Norske Studentersamfund hadde forleden (20. september) gitt ordet til en folkehøyskolemann, en vaskeekte dansk grundtvigianer, rektor Povl Engberg. Og så ventet en et innlegg for den folkelige kultur. Men Engberg gikk adskillig lenger: Han søkte å stille selve diagnosen og beskrive sykdombildet for det som feiler hele Vestens kultur. Det gjorde han ved på den ene side å vise noen av de livsviktige trossetninger hele vårt demokrati og menneskeverd bygger på, og på den annen side peke på at disse påstander er ubeviselige, og at vårt vitenskapsideal i virkeligheten relativiserer dem. På den måte *tvinges* mennesket over i en troens situasjon som der ofte ikke er dekning for: Det skal forsvare verdier som det ikke kan begrunne. Dette er tvesinnet i Vestens livsforklaring: Vi tviholder på kristendommens *blomster* og tramper ned og ødelegger deres *røtter*, i tillit til at blomstene — avskårne — kan bli stående i blomst i ubegrenset tid.

Rektor Engberg var neppe selv oppmerksom på at han her formulerte noe som sårt savnes i debatten om kristendommen herhjemme. Hva vi savner hos dem som hos oss stiller seg bevisst utenfor eller mot kristendommen og forkynner en annen livsbetraktning, det er evnen til å tenke sitt eget standpunkt ut i de nødvendige konsekvenser. Håndfast og naivt annekterer de kristne mysterier som om de *overhodet* kan begrunnes ut fra den blotte og bare menneskenatur, som om de kunne bestå en dag i det som Mauriac et steds kaller «verden uten nåden». De savner evnen til virkelig radikalisme: Det vil si at de formår ikke engang tankemessig å forestille seg en verden befridd for det i kristendommen som bare kan begrunnes ut fra den stadig levende kristne tro. Vår rettspleie, vår sosialpolitikk,

lighet på våre ærlige forsøk, og han vil gi oss rikelig med nåde hvis vi viser ham at vi for alvor vil søke å følge i vår Mesters fotspor. Meget viktig er det at vi daglig ransaker oss for å se om vi oppfyller vårt program, og i tilfelle — i hvilken grad vi gjør det.

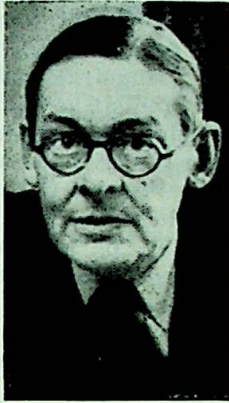
Rike løfter har Kristus gitt dem som tar sitt kors opp og følger ham. Først og fremst en stabil indre fred og lykke allerede i dette liv som ingen andre enn han kan gi oss. Etter hvert som vi gjør fremskritt i det åndelige liv åpner han portene for stadig mere av sin nåde for oss. Den eneste grunn til at han ikke straks fyller oss alle med sin nåde er at vi ikke er i stand til å motta den. For mye guddommelig trøst ville få en svak sjel til straks å rose seg selv og bli hovmodig og slik komme i en verre situasjon enn han var før han mottok nåden. Derfor må vi først la Guds nåde få arbeide i oss så vi oppnår en stor ydmykhet. Da vil vi også kunne tåle et sterkere lys uten å bli blendet. Den nye nåde vi mottar vil, hvis vi bruker den på den rette måten, sette oss i stand til å motta ytterligere nådegaver, og slik kan vi nå fremover til et mere fullkomment liv og en høyere forening med vår Gud.

Erik W. Strøm.

vår etikk er gjennomtrengt av kristne påstander som ikke har noen annen begrunnelse enn det som kristentroen lærer om Gud og om mennesket. Om det så er Menneskerettighetserklæringene, så svever de i løse luften — prisgitt den første og beste hensynsløse fascistoberst — i det øyeblikk de mister sin kristne begrunnelse. Rektor Engberg er ingen filosof, han er en praktisk folkepedagog. Men han formulerte sitt problem med usvikelig sikkert instinkt: Her er det at Vestens arm er av ledd, og så hjelper det lite om neven er pansret.

ET STRIDENS EPLE

■ Det ser ut til at T. S. Eliot, for annen gang siden krigen, er blitt et stridens eple i vår litterære verden. Sjelden ser en kritikere og publikum dele seg så avgjort i to stridende parter som over hans drama «Mord i katedralen». Under en diskusjonsaften i Det Nye Teater nylig, i Det Norske Studentersamfunds regi, kom en meget vred og vittig Claes Gill ned fra scenen til salen, befridd for skrud og stav, og holdt et oppgjør med enkelte av teaterkritikerne, en refselse som hadde adskillig erkebiskoppelig myndighet over seg. Og i «Verdens Gang» (18. september) skriver en annen av de medvirkende — skuespiller Helge Reiss — likeledes om de negative kritikere og deres forutsetninger helt tilbake i mellomkrigstiden:

Eliot - stridens eple.

«Man skulle tro at våre kritikere ville motta dette verket med åpne armer. Men nei, vårt åndslivs riddere mottok det ikke engang med åpent sinn. (...)

Hva kommer det av at disse i så mange måter utmerkede menn strutter av motvilje mot et verk så fylt av ånd og poesi som «Mord i Katedralen»? Begriper de ikke poesi? Umulig. Liker de ikke teater? Helt umulig. Skremmes de av alvorlig kunst? Like umulig. Men, hva kommer det av?»

Han minner om «generasjonen som i sin iver etter å rive ned alle støvete tradisjoner, alle dogmer, alle falske overleveringer i den hensikt å skape et Utopia, også kom i skade for å drepe evnen til å lete etter en høyere mening i tilværelsen, evnen til å se livet gjennom filosofiens briller.

Er det her vi finner grunnen til våre kritikeres mistanke mot Eliot? Hylder de fremdeles de sannheter som var sanne for tyve år siden, enten det nå kommer av alder eller av intellektuell skoloring? Er de blitt gammelmodige?»

Forlagssjef Øivind Seip Berggrav er også («Kirkebladet» 20. september) forundret og forarget, men med en annen adresse. Under titelen «Et spørsmål» nevner han premieren på Eliot's drama, og fortsetter:

«Denne teaterhistoriske begivenhet ble overhodet ikke omtalt i «Vårt Land». At dette ikke er en tilfældighet, fremgår av at dramatiseringen av Kristin Lavransdatter også ble forbigått i taushet. Men det som har gitt «Vårt Land» standpunkt til teater sterk slagside akkurat i forbindelse med Eliot, er det faktum at man i det nummer hvor anmeldelsen av premieren burde ha stått, fant omtale av en annen premiere: filmen «Lån meg din kone» på Klingenberg kino. Og det til og med på meget fremtredende plass.

Selvsagt var dette et sammentreff av uheldige omstendigheter, og ganske visst var omtalen kritisk. Men det er jo fullstendig grotesk at en middelmådig underholdningsfilm skal kvalifisere til bedømmelse, mens et kristent drama om kampen i menneskesinnet slett ikke blir nevnt! Kino og film kan godtas, men teater og drama er tabu!

En avisredaksjon har mange hensyn å ta, og «Vårt Land» vil kunne regne med forståelse. Men i denne sak er det nødvendig å spørre om det kompromiss som er valgt, er kristelig rett, ja om det er kristelig forsvarlig!»

UANSTENDIG

■ En jødisk flyktninggutt har på en høyere skole i Oslo vært utsatt for ondsinnet sjikane og rasehat fra enkelte elevers side. Det er et meget graverende forhold, så alvorlig at ingen — selv ikke de skyldiges foreldre — har hatt noen vesentlig innvending mot at der tas strenge motforholdsregler fra skolemyndighetenes side.

I den anledning skriver «Dagbladet» (18. september) en redaksjonell betraktning som vel under de nuværende forhold i midt-dagsavisen må tilbakeføres til redaktør Helge Seip's penn. Her får overgrepene mot flyktningen en mildest talt eiendommelig forklaring. Skal en tro «Dagbladet», så er det kristendomsundervisningen i skolen som må bære ansvaret for at en jødegutt blir pint og plaget i skolegården, og at en lektor av jødisk avstamning har vært utsatt for utslag av rasehat. Det er en så grovt uanstendig beskyldning at en skulle tro den ville få selv venstrepartiets ekvilibristiske forhold til kristendommen til å knake høylydt i sammenføyningene. Der kan være meget å utsette på den kristelige pedagogikk i Norge, og den har da også de siste årene vist en løfterik evne til intelligent selv-kritikk. Men det skulle ikke være mulig i god tro å hevde at skolens religionsundervisning ikke fundamentalt lar elevene møte og forstå kristendommen som *nestekjærlighetens* religion og som den siste og egentlige garant for enkeltmenneskets ukrenkelighet og Gud-gitte verdighet. Fruktene av religionsundervisningen, det er blant annet de kristnes gigantiske innsats for flyktningene verden over, uansett rase, konfesjon eller tro, ikke pøbelopptøyer mot anderledestroende. Sistnevnte turde snarere ha noen av sine forutsetninger i feilaktige tolkninger av familien og foreldreautoriteten som ikke alltid har vært fremmed for nettopp «Dagbladet»s spalter, selvom fruktene altså forferder.

Det er nemlig ikke — som godtfolk sier og tror — kjærligheten som gjør blind. Dét triste privilegium er forbeholdt — hatet.

Fr. Candidus.

KATOLSK FORUM

DOMINIKANERNES FOREDRAGSAFTENER

Neuberggt. 15, Oslo

Tirsdag 7. oktober kl. 20:

VED DEN NORSKE PIETISMENS KILDER ved pater Finn Thorn.

Her i Norge har den religiøse debatten lett for å arte seg som innlegg for og imot «den pietistiske arv». Pater Thorn tar her opp til undersøkelse opprinnelsen og innholdet i pietismen og belyser dermed ett av de mest markerte trekkene i norsk kristendom i samtiden.

Tirsdag 14. oktober kl. 20:

MARTIN LUTHER OG HANS NIELSEN HAUGE ved pater Finn Thorn.

Ingen har vel formet kristensinnet i Norge som Hans Nielsen Hauge. Selv mente han seg å være en ekte lutheraner. Men studiet av hans skrifter og hans forkynnelse åpner interessante perspektiver også mot andre og vesensforskjellige kilder.

Tirsdag 21. oktober kl. 20:

ALGERIE-KRISEN OG DEN KRISTNE SAMVITTIGHET ved pater Albert Raulin.

Begivenhetene i Nord-Afrika står fremdeles i sentrum av verdens oppmerksomhet. Både i Frankrike og i Nord-Afrika har de stillet de kristne — enten de nå var sivile, soldater, politikere eller biskoper og prester — overfor vanskelige og krevende konflikter.

NYE PRESTER TIL KATOLSKE BISPEDØMME

Pater Jac. Boekema.

Pater Ronald Hölscher.

PATER JAC. BOEKEMA er født i Glanerburg i Holland 19. juli 1913. I april 1934 trådte han inn i Marist-fedrenes kongregasjon og mottok prestevevigselen 23. februar 1941 i Namur i Belgia. 1941—56 underviste han i matematikk ved det teologiske seminar i Differt i Belgia og fra 1956 i samme fag i Hulst i Holland. Pater Boekema kom til Norge 16. september i år og vil foreløpig ha sitt virke på Sta-bekk.

PATER RONALD HÖLSCHER er født i Amsterdam 14. januar 1928. Han trådte inn i Fransiskanerordenen i 1949 og ble presteviet i Weert 11. mars 1956. Etter prestevevigselen tilbrakte han et år i Maastricht for å vie seg bl. a. pastoralteologiske og sosiale studier. Et oppdrag ventet ham som medførte opplæring som flyger. Imidlertid skulle Norge bli hans virkefelt, og han forlot ansvaret bak spaken. Pateren kom til Norge 4. august i år, hadde et kortere vikariat i Bergen og skal foreløpig virke i St. Ansgars menighet i Kristiansand.

Med ovennevnte to nyankomne prester er tallet på *geistlige* knyttet til Oslo Katolske Bispedømme (dvs. det sønnenfjeldske Norge med biskop dr. J. Mangers i spissen) f. t. 39, hvorav én forestår prokuratet i Holland (pater J. Rommelse), mens pastor Edvard Dahm Vogt fortsetter sine studier i Roma. Av de 36 her virkende *prester* tilhører 19 sekulargeistligheten (dvs. de som sorterer direkte under biskopen) og det samme antall ordensstanden, nemlig 8 dominikanere, 6 fransiskanere og 4 marister. Av det samlede presteskap som f. t. virker i bispedømmet er 12 norskfødte (7 sekularprester, 4 dominikanere og 1 fransiskaner. Hertil kommer kandidater som fremdeles studerer eller oppholder seg utenlands).

Vi vil på det hjerteligste ønske de nye prester velkommen til oppgavene som venter dem i vårt bispedømme: Velkommen til den prestelige familie, som alltid gleder seg ved styrket å kunne fortsette og utbygge det som forgjengerne — uansett nasjonalitet og drakt — har grunnnet og fremmet. Velkommen til våre menigheter, store eller små, til altrene i våre kirker og kapeller, til våre institusjoner og foreninger, til våre hjem og stuer. Et rikt og fruktbringende virke i Guds Kirkes tjeneste og til sjelenes gagn!

To nye pateres, en marist og en fransiskaner, er nylig kommet til landet og kan med det første vente sine offisielle utnevnelser.

En forbrytelse mot Kirkens enhet

Pavelig encyklika om Den katolske kirke i China.

De biskoper som hverken er utnevnt eller stadfestet av Den hellige stol, og endog mot uttrykkelig anordning fra Vatikanet er blitt valgt og vigslet i det kommunistiske China, innehar hverken lære- eller domsmyndighet. Dette slås fast i en encyklika, hvor pave Pius XII tar standpunkt til den tilstand Den katolske kirke i China befinner seg i. Encyklikaen som er datert på festen for apostelene Peter og Paulus den 29. juni, og begynner med ordene «Ad apostolorum principes», ble offentliggjort i Vatikanet 8. september. I anledning av de i den senere tid fra det røde China bekjentgjorte biskopsvalg og vigsler blir i encyklikaen fastslått at ingen enkeltpersonligheter og ingen grupper av prester eller legfolk kan tilegne seg rett og myndighet til å velge eller vigsle biskoper. Denne myndighet tilhører alene Paven som apostelfyrsten Peters etterfølger på Den hellige stol. Vigsler som er foretatt uten godkjennelse fra Den hellige stol, er en ytterst alvorlig forbrytelse mot Kirkens enhet. Derfor er de også i særlig grad forbundet med den ekskommunikasjon som er forbeholdt Den hellige stol, og som rammer enhver som mottar en slik vigsel.

Paven tar i encyklikaen skarpt til orde mot den såkalte «patriotiske forening» av kinesiske katolikker, som under foregivende av fedrelandskjærighet forsøker å skille de troende fra hierarkiet, og tar sikte på å omvende de kinesiske katolikker til den gudløse materialismes lære. Dessuten blir ikke bare prester og biskoper, men også Den hellige stol beskyldt for å nære imperialistiske planer og utbytte det kinesiske folk. «Den patriotiske forening» forsøker under påskudd av forsvar for religionsfriheten å få Kirken fullstendig underordnet den verdslige myndighet, og viker ikke tilbake for å bruke voldsmetoder og terror, heter det i encyklikaen. Da disse forbrytelser blir begått i fedrelandskjærighetens navn, henviser Paven til at Kirken alltid har lært sine troende at de skal gi keiseren hva keiserens er, og Gud hva Guds er. Det kan aldri være noen motsetning mellom den kristne religion og fedrelandets sanne interesser. Men når statssjefene pålegger borgerne å adlyde i saker som alene angår Gud, og til og med hindrer dem i deres rettmessige utøvelse av de religiøse plikter, må de kristne følge påbudet: «Man skal adlyde Gud mer enn menneskene.»

Når medlemmene av «den patriotiske forening» stadig taler om freden, heter det videre i encyklikaen, må det fastslås at freden er avhengig ikke av bare ord, men av grunnsetningene for rettferdighet og kjærlighet. Kirken tilstreber en varig og upartisk fred som alene kan utgå fra en rettferdig verdensordning. Kirken har fått i oppdrag å være fører for menneskene på deres vei mot det overnaturlige mål, og kan ikke innskrenke seg til rent religiøse ting. Det er også blitt den pålagt å overvåke den moralske orden på alle livets områder.

UTLANDET

VATIKANET

Kardinal Costantini syk.

Kardinal Celso Costantini er innlagt på en klinikk i Roma for å bli operert.

Den romerske kirkes kansler er 82 år gammel. Fra 1935 til 1953 var han sekretær i kongregasjonen for troens utbredelse, og fikk kardinalverdigheten i 1953. I mai 1954 utnevnte pave Pius XII ham til kansler for den romerske kirke. Kardinalen fikk dermed oppgaven å forfatte de pavelige buller som vedrører konsistorialkongregasjonens anordninger, kongregasjonen for Østens kirke og kongregasjonen for troens utbredelse. Fra 1922 til 1933 var kardinal Constantini titulærerkebiskop og første apostoliske utsending i China. — (KNA)

Medisinala spørsmål.

Pave Pius XII holdt 5. september en tale til deltagerne i den 7. internasjonale hematologiske kongress (Hematologi: læren om blodet og dets sykdommer) som fant sted i Roma på den tid. Han begynte med en fremstilling av de medisinske og biologiske sider ved blodets

arvelighetslære i forbindelse med blodgrupper, og spesielt kom han inn på problemer som oppstår på grunn av Rhesus-faktoren. Paven oppfordret til en alminnelig kampanje for at helst mulig kunne bli informert om arvelighetsproblemer i ekteskaper hvor der er positive og negative Rh-blodtyper, og sa at partene i slike tilfeller må overveie grundig om de bør sette barn inn i verden. Om farene ved arvelighetsmutasjoner sa Paven:

«Da menneskene i dag er bedre informert om genetiske problemer og om rekkevidden av visse arvelige sykdommer, plikter de nå mer enn før å holde seg underrettet om de medisinske fremskritt for derved å kunne unngå mange fysiske og moralske komplikasjoner for seg selv og for andre. De må være oppmerksomme på det som kan forårsake varig skade på deres avkom og skape en rekke komplikasjoner.

La oss i forbindelse med dette huske at slektskap pålegger visse forpliktelser både overfor familien og samfunnet. Selv om de formelle elementer i ethvert menneskelig samfunn er av psykologisk og moralsk orden, utgjør avkommet det materielle grunnlag som må respekteres og bevares fra skade.»

Paven kom bare med indirekte henvisninger til den pågående kontrovers om rekkevidden av genetiske forandringer som følge av radioaktiv stråling. Mot slutten av talen tok han opp raseproblemer i sin alminnelighet. «Det er tilstrekkelig kjent,» sa han, «hvor langt

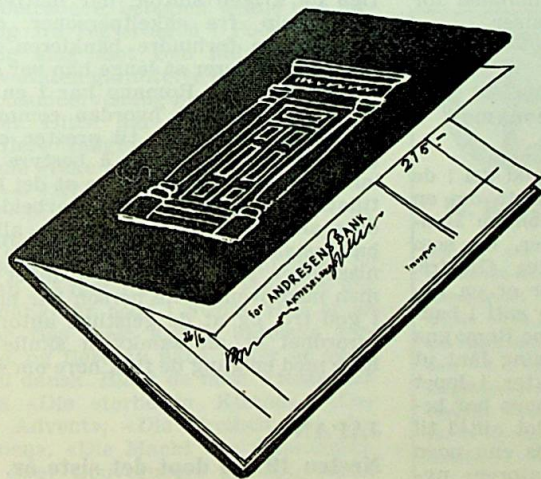
rasestolthet og hat dessverre kan føre. Kirken har alltid satt seg kraftig i mot alt som oppstår fra det som er blitt kalt the «colour bar» — skranken mellom mennesker av forskjellig hudfarge.

Bedøvende midler.

Fire dager etter ovenstående tale, henvendte pave Pius XII seg til det internasjonale nevro-psykofarmakologiske kollegiums første sammenkomst siden det ble stiftet i Genova for et år siden. Han gjentok i korthet hva han hadde sagt tidligere om de moralske prinsipper i forbindelse med nye bedøvelsesmidler, og henviste spesielt til sin tale den 10. april i år. Idet han gjentok at det prinsipielt intet er i veien for bruk av midler som kan lindre eller fjerne smerter, fortsatte han:

«Det samme prinsipp kan anvendes på smertestillende narkotiske midler. Hvis ingen moralske eller religiøse forpliktelser står i veien og det foreligger sterke grunner for å anvende dem, kan de endog gis til dødssyke hvis de er enige i det. Evtanasi, som søker å forårsake døden, er direkte motsatt den moralske lov, det er innlysende klart. Men med en døende persons godkjennelse er det tillatt å anvende moderate doser av narkotiske midler for å lindre smerter, endog om det kan fremskynde døden. I slike tilfeller er ikke døden direkte ønsket, men den er unngåelig, og riktige motiver sanksjonerer forholdsregler som gjør at døden inntreffer hurtigere.»

Ved DÅP eller
KONFIRMASJON

En BANKBOK er
DEN BESTE GAVE

ANDRESENS BANK
AKTIESELSKAP
OSLO

Ungdomsforbundets venner

Ungdommen av i dag er byggestenene til Den katolske kirke i morgen. Kirkens styrke i årene fremover avhenger av hvorledes de unge er innstilt overfor Kirken nå. Derfor er ungdomsarbeid et av Kirkens viktigste arbeidsfelter. Her i Norge er «Norsk Katolsk Ungdomsforbund» den organisasjon som, sammen med de lokale ungdomslag, driver ungdomsarbeidet. Som et ledd i dette arbeidet driver vi Sommerskolen, Vinterskolen og Juniorleiren, og utgir dessuten et ungdomsblad, «Katolsk Ungdom».

For å drive dette vidt forgrenete ungdomsarbeid trengs, foruten personlig innsats fra ledernes side, velvilje og interesse fra de voksne, fra foreldre, og fremfor alt en god økonomi. Med dette som bakgrunn er støtteorganisasjonen «Ungdomsforbundets Venner» opprettet. Gjennom den kan, på den ene side, interesserte holde seg orientert om ungdomsarbeidet ved at Ungdomsforbundet sender sitt blad «Katolsk Ungdom» og referat fra generalforsamlingene til medlemmene. «Vennene» har også adgang til og talerett på generalforsamlingene. På den annen side hjelper medlemmene Ungdomsforbundet økonomisk ved en medlemskontingent, og eventuelt ved forslag, råd og idéer. Medlemskapet koster kr. 10.— pr. år eller kr. 100.— en gang for alle; eller eventuelt mer for dem som ønsker det. Kontingenten betales over forbundets postgirokonto nr. 193 25. Vennligst skriv tydelig navn og adresse på talongen av hensyn til distribusjonen av «Katolsk Ungdom».

Nye medlemmer er hjertelig velkomne.

Norsk Katolsk Ungdomsforbund,
Akersveien 5, Oslo.

Under henvisning til de «beroligende» midler som nå brukes i så stor utstrekning, apotekervarer som selges uten kontroll, talte Paven om «de farer mennesker utsettes for som tyr til en ukontrollert bruk av slike midler, utelukkende med den hensikt å unngå de vanskeligheter, den risiko og spenning som er uadskillelig forbundet med det virksomme dagligliv viet menneskelige oppgaver.» Mange steder står disse medisiner til publikums disposisjon uten noen medisinsk kontroll, og det tas heller ikke lærdom av de erfaringer som er gjort ved beviste misbruk.

Pavelig budskap til fengslede biskoper.

Pave Pius XII har sendt hilsmingstelegrammer til to biskoper i Tsjekkoslovakia: Mgr. Peter-Paul Gojdic, biskop innenfor den rutenske ritus, i anledning av hans 70-årsdag, og mgr. Michael Buzalka, i anledning av hans 50-års jubileum som prest. Den førstnevnte som sies å være stigmatisert, sitter i fengsel. Han ble arrestert i 1950. Den andre slapp ut fra fengselet høsten 1956, men har ikke fått lov til å gjenoppta sitt virke.

Pavelig pastoralinstitutt.

Omkring et hundre prester og seminarister fra alle kanter av verden har det siste år arbeidet i Det pavelige pastoralinstitutt i Roma. I sommer ble instituttet formelt opprettet.

BELGIA

Den hellige Frans fra Assisi minnes i Brussel.

Priorene for de forskjellige fransiskanerordenen har besluttet at helgenens festdag den 4. oktober, i år skal feires høytidelig i paviljongen Civitas Dei på utstillingen i Brussel.

CHINA

Pavens encyklika overalt.

I følge godt informerte kilder har encyklikaen om Den katolske kirkes stilling i China nådd frem til de fleste biskoper og prester i landet. Den sirkulerer både i landdistriktene og i de store byer. — (Kipa.)

Katolikken på Quemoy.

I følge en melding fra Roma er enhver forbindelse brutt med kapusinerpateren Bernhard Druetto som har omsorgen for sognkirken «Marias uplettede hjerte» og de 400 katolikker som bor på øya Quemoy.

Før pater Druetto forlot det kinesiske fastland, tilbragte han 8 måneder i kommunistiske fengsler.

DE FORENTE STATER

Negrene har samme rett til hus som andre amerikanere.

I det bladet som utgis av Chicago erkebispedømme, «New World», erklærer monsignore Egan at rasediskrimineringen på boligområdet som gjør at store mengder av negre må trykke seg sammen i bydeler så elendige at de er rene mareritt, «er vår generasjons største problem».

«Vi vet alle godt at en femtedel av Chicagos befolkning og en tiendedel av De forente staters totalbefolkning er ofre for en kjempemessig taushetssammensvergelse.» Og mgr. Egan rapporterer at negre som vil kjøpe hus og har penger til det, møter alle slags mer og mindre hemmelige hindringer som lages i stand av finanskretser eller andre blant den hvite befolkning. I de «hvite» kvartaler drives det en rasepropaganda som tvinger negrene til å avstå fra å bo ved siden av sine hvite brødre. Dette har forårsaket en fryktelig bolignød blant de sorte. Mgr. Egan understreker at det er uomgjengelig nødvendig å skaffe hus til alle:

«Hvis vi ikke kan få private boliger for den del av den amerikanske befolkning som trenger det mest, blir det nødvendig å ty til offentlige boliger, dvs. en boligplan som understøttes av myndighetene.»

Han garderer seg på forhånd mot beskyldninger han kan bli utsatt for og sier at han hverken er revolusjonær eller sosialist. «Jeg erklærer bare at et land så stort og rikt som De forente stater både kan og må huse alle sine beboere.»

Hjelp til 40 millioner mennesker.

Siden 1946 er levnetsmidler, klær, medisiner og kontantbeløp for en sum av 600 millioner dollars (ca. 429 000 millioner kroner) fordelt gjennom det amerikanske Caritas til trengende mennesker rundt om i verden. De amerikanske katolske biskopers organisasjon (NCWC) fordelte alene 16 millioner kg. levnetsmidler til tyske flyktninger i året 1957, ble det opplyst under en sesjon som denne organisasjon hadde i Frankfurt i midten av august. I inneværende år vil det bli utdelt minst 15 millioner kg. Alt i alt har NCWC i løpet av fjoråret ytet hjelp til 40 millioner mennesker i 53 land. Høst begynner organisasjonen hjelpevirksomhet også i Afrika under ledelse av formannen for NCWC i Tyskland, mgr. Kaiser.

ITALIA

«Anonime Banchieri» — anonyme bankerier.

Det har vært skrevet en god del i de italienske dagsaviser i det siste om en organisasjon som kalles **Anonime Banchieri** — anonyme bankerier, og som dirigeres av «commendatore» Giuffrè. (Commendatore: kommandør er en honorær orden.) Penger som er satt i banken særlig av folk i distriktene Romagna og Emilia, er i stor utstrekning lånt ut til Kirken for byggeprosjekter i løpet av de siste ti år. Organisasjonen har betalt meget høye renter, og lot alltid til å disponere over større fonds enn noen hadde ventet. Da «commendatoren» nylig ble nødet til å gi en forklaring på det, sa han at når et byggeprosjekt var satt i gang av et bispedømme, en menighet eller en religiøs orden, tok han fotografier og sendte disse til godgjørhetsinstitusjoner i De forente stater og andre steder utenfor Italia. Disse institusjonene bidro da med langt flere penger enn det som trengtes til bygget, slik at noen ganger kunne opptil 70 og 100 % rente betales til de italienske innskytere. Han fortalte om et tilfelle hvor han for et enkelt byggs vedkommende hadde samlet

inn over det femdobbelte av dets kostende fra givere i Amerika. I årene fra 1950 til 1958 hadde han finansiert byggeforetagender for Kirken til en verdi av omkring 4 800 000 amerikanske dollars, og halvparten av dette beløp hadde han fått fra De forente stater. Da han ble bedt om å oppgi de amerikanske velgjørhetsorganisasjoner og andre som hadde gitt bidrag, avsto han å gjøre det.

I 1957 oppdaget Konsistorial-kongregasjonen at ikke alt var som det skulle være, og sendte et rundskriv til biskopene og prestene i Italia hvor de ble advart mot å gjøre forretninger med commendatoren. En avis i byen Ferrara laget blest om saken, og finansministeren, Preti, reiste personlig fra Roma til disse områdene i Nordost-Italia for å foreta undersøkelser. Imidlertid kom det ingen klager eller meldinger fra de italienske innskytere, hverken geistlige eller legfolk, som hadde betrodde sine penger til commendatoren. Tvert om var de vel fornøyd med de renter de fikk — noe de hadde god grunn til være! Sosialist- og kommunistpartiene har slått historien stort opp fordi Kirken er blandet inn i affæren. I kommunistavisen **Unità** sto det nylig et fotografi som skulle forestille Paven i det han ga en skriftlig velsignelse til commendatoren, men det var lett å påvise at det var falskneri. For vel tre uker siden skrev **Unità** at erkebiskopen av Bologna, kardinal Lercaro, hadde anmodet Paven om å gjøre commendatoren til ridder av St. Gregor den stores orden. Kardinalen har dementert det, og gått til saksanlegg for injurier fra avisen.

Det er kjent at commendatoren er i besiddelse av et takkebrev fra erkebiskopen av Ferrara. Brevet er skrevet for noen år siden, før advarselen ble sendt ut fra Konsistorial-kongregasjonen. Det er helt sant, har erkebiskopen uttalt senere, at commendatoren har vært å finne blant velgjørerne i vårt distrikt. Våre prester, tilføyet han, som var fatige da krigen sluttet, har måttet ta i mot hjelp fra enkeltpersoner, og de kunne ikke forhindre bankieren fra å være en velgjører så lenge han var det.

L'Osservatore Romano har i en notis om saken forklart hvordan commendatoren henvendte seg til prester og ordensfolk og tilbød dem å bestyre deres inkomster på en slik måte at det kunne tillate dem å drive velferdsarbeide. Videre skriver avisen at pressen allerede har fastslått at prester og religiøse organisasjoner som har vært blandet sammen med ovennevnte person har handlet i god tro, og at de geistlige autoriteter forordnet at alt samkvem skulle opphøre med en gang de fikk høre om saken.

JAPAN

Nesten 19 000 døpt det siste år.

I Japan er det i dag en kvart million katolikker, med 359 innfødte prester og over 3000 ordenssøstre. Totalbefolkningen teller rundt 90 millioner.

I følge en nylig offentliggjort statistikk er tallet på katolikker det siste år vokset med 12 306, og i tiden fra 1. juli 1957 til 30. juni 1958 ble 18 751 døpt, hvorav 9 952 var voksne personer.

I tillegg til de innfødte 359 prester og de 242 som studerer til prester, arbeider 1208 utenlandske misjonsprester i landet. — (KNA.)

NEDERLAND

Fagkretsen utvides i St. Franciskus Xaverius-seminariet.

Fra og med høstsemestret i år blir det forelest i moderne publisitet for de vor-dende prester og misjonærer i seminariet St. Franciskus Xaverius i Tetringen. Sjefredaktøren for den nederlandske dagsavis «De Stem» er en av foreleserne, og journalistikk og pressevirksomhet får i det hele tatt en bred plass på programmet. Etter en foreløbig plan utarbeidet av ledelsen for seminariet, vil det etter disse forelesninger følge kurser i moderne litteratur, film og musikk. Alle disse forelesninger skal gis av utdannede legfolk. — (KNA.)

POLEN

Gavesendinger fra Amerika frigitt.

Stridsspørsmålet mellom Den katolske kirke og staten i Polen om fordelingen av gave sendinger fra amerikanske katolikker, er nå bilagt. Sendingene har vært lagret på havnen i Gdingen siden mars i år.

Kardinal Wyszynski har bestemt at gavepakkene skal fordeles blant ofrene for oversvømmelsene i Polen. — (KNA.)

Hardt slag mot Kirken.

Nye anordninger fra den polske regjering har øket spenningen mellom stat og kirke i Polen. Undervisningsdepartementet har bestemt at polske ordenfolk ikke får lov å gi religionsundervisning i de offentlige skoler i landet etter 1. september i år. Videre er det påbudt at krusifikser skal fjernes fra alle klasseverelser og offentlige kontorer. Som følge av bestemmelsen om at religionsundervisning heretter bare skal gis av sekulargeistlige, fjernes rundt 2 300 religionslærere fra de polske skoler.

Geistlige som de siste dager er kommet til Forbundsrepublikken fra de besatte områdene, betegner denne nye forordning fra regjeringen i Polen som et alvorlig slag mot Den katolske kirke. Den av staten garanterte rett til uhindret religionsundervisning blir derved alvorlig krenket. Hittil har ordenfolk i Polen hatt flere religionstimer enn sekularprestene (ikke tilhørende en religiøs orden). — (KNA.)

Berømt forfatter 50 år.

Edzard Schaper fylte 30. september 50 år. Han ble født i Poznan i Polen og har nå i mange år bodd i Sveits. Han er en av vår tids mest kjente katolske forfattere, og flere av hans bøker er oversatt til dansk. Blant de mest kjente kan nevnes «Die sterbende Kirche», «Der letzte Advent», «Die Freiheit des Gefangenen», «Die Macht der Ohnmächtigen», «Der Gouverneur» og «Die letzte Welt».

Det er med korset i hendene at vi må gå satan i møte; hvis han gjør martyrer av oss, er det fordi han holder på å tape spillet. Det er ikke i krig man lærer folkene å kjenne, det er i fred, for de er skapt for freden. Har da menneskene ikke lenger øyne å se med? Er de blitt blinde for verden slik Gud har skapt den?

Reinhold Schneider.

UNGARN

Exkommunisert prest i ledende stilling.

Ifølge radioen i Budapest er den katolske prest og parlamentsmedlem, dr. Miklos Bereztozcy, valgt til generalsekretær for «Katolsk avdeling» av det ungarske fredsråd.

Bereztozcy er en av de tre katolske prester i Ungarn som i begynnelsen av dette år ble ekskommunisert av Vatikanet fordi de ikke hadde etterfulgt forordningen derfra om at katolske geistlige i Ungarn ikke må være medlemmer av parlamentet.

VEST-TYSKLAND

Blir Edith Stein saligkåret?

Omkring tusen tyske katolske lærere har vært samlet til sin årlige konferanse i Karlsruhe, og de ble der enige om å sende en anmodning til Paven om at Edith Stein blir saligkåret. Den kjente filosof og universitetslærer Edith Stein ble opptatt i Kirken i 1922. Hun ble senere karmelitternonne og tok navnet Theresa Benedicta a Cruce. Under krigen ble hun myrdet av nazistene i et gasskammer.

Vi hadde en lengere artikkel om henne i St. Olav i fjor.

Kontemplative ordenssøstre tilbake til Sachsen.

I høst blir et kloster for kontemplative ordenssøstre åpnet i Hannover. Det blir det første kloster i Nord-Tyskland av dette slag siden sekulariseringslovene trådte i kraft i begynnelsen av det 19. århundre. Klosteret blir bygget for et samfunn av fattige klarisser fra Düsseldorf, og det er medlemmer av den ny-stiftede mannlige husbyggerorden som utfører arbeidet.

N. K. K. F.

minner om medlemmenes messe og kommunion i St. Olavs kirke, Oslo, om morgenen kl. 8 den 8. oktober, Birgittadagen. Messen fremføres for kvinnes samarbeide i Norden.

ØSTERRIKE

St. Thomas' festdag blir Pax Romana-dag.

St. Thomas av Aquino, hvis filosofiske og katolske systematikk i våre dager opplever en universal renessanse.

Festdagen for den hellige Thomas av Aquino, den 7. mars, blir for fremtiden også Pax Romana-dag i hele verden. (Pax Romana er navnet på den internasjonale katolske studentsammenslutning.) Beslutning om dette ble tatt på Pax Romanas konferanse i Eichstätt i slutten av august. I konferansen deltok

BARNAS BØNNEBOK

Innbundet i granitol: rødt, grønt, blått. - Kr. 6.—.

Fås kjøpt bare på St. Josephs Institutt, Akersveien 4, Oslo.

Ved forsendelse betaler kjøperen porto.

KJÆRLIGHETEN består i at den gode sjel undertiden forsøker å tjene Herren for intet, ene og alene av kjærlighet, uten noe «hvorfor» og uten noen lønn i form av nåde eller herliggjørelse, men lik en kvinne som tjener sin husbond bare av sin store kjærlighet og uten noen lønn, og hun er lykkelig fordi hun kan tjene ham og fordi han tillater henne å tjene ham. Slik lenges sjelen eter å tjene kjærligheten med kjærlighet, uten grenser og over alle grenser og over all menneskelig tanke og fornuft, med alle troskapens gjerninger.

Når sjelen er kommet dit, så er den så brennende i sitt begjær, så rede til tjeneste, så opprømt i lidelse, så mild i motgang, så blid i trengsel, og med hele sitt vesen lenges den etter å vise Ham sin kjærlighet, og den er lykkelig når den finner noe å gjøre og å lide for i kjærlighetens tjeneste og til dens ære.

Fra «Seven manieren van minnen» — Kjærlighetens syv måter eller stadier — av Beatrijs van Nazareth (ca. 1200—1268), priorinne i cistercienserabbediet Nazareth ved byen Lier i Belgia.

130 delegerte fra 55 nasjoner. I 1959 vil Pax Romana, hvis intet kommer i veien, arrangere hovedforsamling i Asia. Temaet blir «religionens innflytelse på den sosiale struktur». I Sør-Amerika vil Pax Romana gripe inn overfor misbruk av studenter i politisk øyemed. For Asia og Afrika krevde de delegerte et fastere samarbeide mellom studenter og arbeidere.

På konferansen drøftet man også mulighetene for samarbeide mellom de for-

skjellige eksilforbund av studenter fra østblokkstatene. Et sentrum for eksilforbund skal nå opprettes i Leuven i Belgia, og i Amerika har man planer

om et sentrum for eksilgrupper i New York. Også utveksling av studenter fra polske og andre europeiske universiteter er påtenkt. - (KNA.)

HALDEN	
<p>Gunnar Setterquist
Elektrisk forretning. Aut. installatør
og radioforhandler
Tlf. 1981 og 1733 — Storgt. 1</p>	<p>HALDEN MØBELFORRETNING
Alt i møbler
Tlf. 2534</p>
<p>E. Sem A/s
Bøker — Papir — Trykksaker</p>	<p>SIGURD GRØNNERN
Manufaktur og utstyr
Tlf. 2746</p>
<p><i>Hier
kommer
Fredrikstad</i></p>	<p>Brødr. Syversen
BENSIN & OLJE CO.
Fredrikstad Tlf. 5920
Tønsberg > 12371</p>
<p>ALFR. GRØNNEBERG
Urmaker & Optiker
Fredrikstad</p>	<p>HELENE ANDRESEN
KJØTT- OG PØLSEVARER
Glommengt. 3, 4, 5.
Tlf. 2131</p>
<p>ALT I GLASS, PORSELEN OG STENTØY</p> <p>
Fredrikstad
TLF. 1662 - 2062</p>	<p>FREDRIKSTAD BRYGGERI
FREDRIKSTAD   Hermetikk- og pølsefabrikk - Røkeri
Salteri - Fryseri 1600 m³ - Kjøleregale   Stabburet
GUNNAR NILSEN FREDRIKSTAD</p>
<p>FREDRIKSTAD
MEIERI</p>	<p>S. Larsen & Co.
Møbelforretning
Nygårdsgaten - Fredrikstad
Telefon 2265</p>
<p>ALF SVENDSEN
Alt i kolonial
Tlf. 2167
Farmannsgt. 1-3</p>	<p>CHR. HANNESTAD
Handelsgartnerier - Fredrikstad
Vi leverer til blomsterforretninger landet over
Spør etter Hannestads blomster hos Deres leverandør neste gang</p>
<p>KLEMET JOHANSEN
Fredrikstad Begravelsesbyrå
Farmannsgt. 10 - Tlf. 3 062</p>	<p>
MANUFATUR EN GROS — EN DETALJ
FREDRIKSTAD</p>
	<p>FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK
Andresen & Müller   Mek. Verksted - Blikkemballasje
og metallvarer av enhver slags -
Jernfat i alle størrelser og for et-
hvert øyemed - Isenkramartikler -
Elektrisk og Autogensveising -
Stanseartikler.</p>
	<p>C. HANSSENS
TRYKKERI OG BOKBINDERI
Tlf. 3056
Fredrikstad</p>
	<p>
ALT I FOTO OG FILM</p>

Kirkens innflytelse.

En interkonfesjonell offentlig meningsytring i Østerrike har gitt følgende resultat: 45 % av de forespurte erklærte at de trodde Den katolske kirkes inn-

flytelse i Østerrike var voksende, 25 % mente den var avtagende, 12 % mente den var stillestående, og 18 % hadde ingen mening.

BERGENS GJÆRDENETFABRIK A/S

Montering av gjerdet

Tlf. 15522 - 14731

BERGEN

i Nygårdsgt.
ved Eldorado

**All slags
skadeforsikring**

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramsadresse: «Kjell»

**Trondheims-
firmaer**

**ALF EIDEM
Malermester**

Singsakerbk. 17
Tlf. 29123

KORTMANS FABRIKKER

Trondheim

Stearin- og vokslys i alle størrelser

Trondheim

Sykepleieartikler
Laboratorieutstyr
Analysekjemikalier
Reagenser

For kvalitet

A/S Christian Falchenberg

BØNDERNES SALGSLAG

Munkegt. - Trondheim

Leverandør til St. Elisabeths Hospital

Alltid til tjeneste!

A/S M. A. Hansens Glassmagasin

Salgskontor:
Brattorggt. 3 B - Telefon 20319

**OSNES
& SØNN**

Frukt, kolonial, delikatesser
og grønnsaker
Telefon 20580

Marie Schjetne
BARNEUTSTYR

Dronningens gt. 9, Hjørnet av Nordregt.

BASAREN VED BYBROEN**MØBELFORRETNING**

Grunnlagt 1889 - Trondheim

Lykkekaffe - Lykkete

I. K. Lykke A/S

Centralbord 28800 - Trondheim

Salomons skoforretning

O. Trygvassonsgt. gt. 35
Telefon 20200

AKSJESELSKAPET
PROTON

RØNTGENANLEGG

RØNTGENUTSTYR

OPERASJONSLAMPER

CARDIOGRAFER

KORTBØLGEAPPARATER etc.

HØYFJELLSSOLER

CARL STÜCKRATH
SØNDRE GATE

Sykeartikler
Bandasjer
Kir. instrumenter

Forbindingssaker
Ortopediske
innleggssåler

Birger Sørensen's Fabrikker

Alt i fisk og fiskemat

Telefon 28046

*Har De
mottatt et innbetalingskort fra
ST. OLAV??*

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

OBS!

Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi også
den tidligere
adresse!

*All slags
forsikring*

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70 - Oslo

*Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk*

Joh. Weydahl A/s

Oslo - Centralb. 68 18 07

**KAFFE
og
HERMETIKK**
en gros

Melitta

KAFFETRAKTER

og ekstra fin snusmalt
kaffe gir

BEDRE KAFFE
DRØYERE KAFFE

Hans Ekjord

FARVEHANDEL

St. Olavs gt. 3

Tlf. 42 16 13

WISBECH
ANTIBELEGNING

Majorstua - Oslo

**MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER**

JOHAN OLSEN & SØNNER

Murmester & Entreprenørforretning

Etablert 1896

Kongensgate 17, Oslo

Telefon 42 99 90

N. JOHANSEN

Bakeri & Konditori

Valkyriegt. 1 - Oslo

NORENBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

Jens J. Andersen
OSLO - CENTRALBORD 68 34 90
Beste leverandør av
KJØTT-FLESK-PØLSEVARER